

JAARVERSLAG 2025

De kracht van OKVO • Schooljaar 2024-2025

Kunst en cultuur • verkennen en beleven • voor ieder kind

Inhoud

Inleiding	3
1. OKVO	4
1.1. Missie	4
1.2. Visie	4
1.3. Basismenu	4
1.4. Plusmenu	4
2. Vernieuwde kerndoelen	5
3. Samenstelling bestuur	6
3.1. Samenstelling en (neven)functies bestuur (d.d. 31-12-2025)	6
4. Doelgroep en aantallen	6
4.1. Doelgroep	6
4.2. Deelnemende scholen	6
4.3. Aantallen met toelichting	7
5. Activiteiten 2024-2025	8
5.1. Basismenu 2025	8
5.1.1. Groep 1-2 Theater bij Theater De Lievekamp	8
5.1.2. Groep 3 Muziek en Groep 4 Dans bij Muzelinck	10
5.1.3. Groep 5 Cultureel erfgoed bij Stadsarchief Oss	11
5.1.4. Groep 6 Literatuur bij de Bibliotheek Oss	13
5.1.5. Groep 7 Beeldende kunst bij Museum Jan Cunen	14
5.1.6. Groep 8 Audiovisueel bij Groene Engel	16
5.2. Plusmenu	17
5.3. Onderwijsbijeenkomsten 2025	18
5.3.1. Vernieuwde opzet onderwijsbijeenkomsten	22
5.3.2. Inspiratiebijeenkomst Dans	23
5.3.3. Online OKVO-sparsessies	23
6. Communicatie en profilering	19
6.1. Social media en zichtbaarheid	19
6.2. Ontwikkeling folder 'De kracht van OKVO'	19
6.3. Voorbereiding 50-jarig jubileum OKVO	19
7. Financiën	20
7.1. Jaarrekening 2025	20
7.2. Toelichting bij Jaarrekening 2025 Stichting OKVO	21
De kracht van OKVO	22

Inleiding

Kunst- en cultuureducatie brengt verwondering, verbeelding en ontmoeting. Het laat kinderen niet alleen kennismaken met kunst en cultuur, maar ook met zichzelf, elkaar en de wereld om hen heen. Met het OKVO Basis- en Plusmenu krijgen vrijwel alle basisschoolleerlingen in de gemeente Oss de kans om cultuur écht te beleven: in het theater, museum, archief, de bibliotheek of het cultuurpodium. Al bijna vijftig jaar zet OKVO zich hiervoor in. Generaties kinderen ontdekten via OKVO hun eerste voorstelling, ontmoetten een schrijver of kunstenaar, maakten muziek, bekeken kunst van dichtbij of leerden hun eigen omgeving op een nieuwe manier kennen. Dat maakt OKVO nog altijd bijzonder en waardevol.

Dit jaarverslag geeft inzicht in de activiteiten en ontwikkelingen van schooljaar 2024-2025. De uitvoering van het programma vond grotendeels plaats in 2025, terwijl veel voorbereidingen al in 2024 zijn gestart. Ook dit schooljaar bleef de deelname aan het Basismenu hoog, met vrijwel alle basisscholen in de gemeente Oss. Daarnaast maakte 47% van de scholen gebruik van het Plusmenu om cultuureducatie verder te verdiepen of verbreden. Ondanks de financiële uitdagingen waar sommige scholen mee te maken hebben, blijft het draagvlak voor OKVO sterk. De waardering vanuit leerkrachten bevestigt dat opnieuw: het totale aanbod werd beoordeeld met een mooie 8,1.

Naast de uitvoering van het programma stond 2025 ook in het teken van ontwikkeling en vernieuwing. De onderwijsbijeenkomsten kregen een nieuwe opzet met meer aandacht voor praktische ondersteuning en kennisdeling voor leerkrachten. De inspiratiebijeenkomst rondom dans, ontwikkeld in samenwerking met Introdans, liet zien hoe waardevol het is wanneer leerkrachten zelf actief ervaren hoe kunstdisciplines toepasbaar zijn in de klas. Daarnaast werd gestart met online sparsessies per discipline, waarin culturele instellingen hun programma's en lesbrieven toelichten en leerkrachten met elkaar in gesprek kunnen gaan over de uitvoering in de klas.

Ook op het gebied van communicatie zijn belangrijke stappen gezet. In samenwerking met de culturele instellingen werd gewerkt aan meer zichtbaarheid van OKVO, onder andere via een structurelere social media-aanpak en de ontwikkeling van de nieuwe folder *De kracht van OKVO*. Hiermee willen we nog duidelijker laten zien wat OKVO betekent voor scholen, leerlingen en cultuureducatie in de gemeente Oss.

Tegelijkertijd kijken we voorzichtig vooruit naar een bijzonder moment: het 50-jarig jubileum van OKVO in schooljaar 2027-2028. Een mijlpaal waar we trots op mogen zijn. Het biedt niet alleen een kans om terug te kijken op bijna vijftig jaar samenwerking tussen onderwijs en cultuur, maar ook om vooruit te kijken naar de toekomst van cultuureducatie in Oss.

Met trots presenteren we daarom dit jaarverslag, waarin zichtbaar wordt hoe OKVO ook in 2024-2025 bleef bouwen aan inspirerend, toegankelijk en betekenisvol cultuuronderwijs voor alle kinderen in de gemeente Oss.

Marian Hamilton, coördinator OKVO

1. OKVO

1.1. Missie

OKVO biedt alle kinderen in de gemeente Oss de kans om kunst en cultuur te ervaren in hun eigen leefomgeving. Niet alleen om kunst te zien of horen, maar om het daadwerkelijk te ondergaan in de theaters, het museum, de ateliers, archieven of op andere plekken waar verhalen verteld worden. Door de samenwerking tussen lokale instellingen en het onderwijs maakt OKVO cultuur toegankelijk voor iedereen. Het programma draagt zo actief bij aan gelijke kansen, creatieve ontwikkeling en persoonlijke groei.

1.2. Visie

Kunst en cultuur zijn een essentieel onderdeel van de ontwikkeling van kinderen. Het zijn geen extraatjes. Kunst leert kinderen anders kijken, luisteren en denken. Door het op locatie te beleven, stappen leerlingen uit hun klas in een wereld van verwondering, expressie en betekenis. OKVO versterkt niet alleen de artistieke vaardigheden van kinderen, maar ook hun sociaal-emotionele ontwikkeling. Ze leren reflecteren op zichzelf, anderen en de samenleving. Zo bouwen ze aan verbeeldingskracht, ontwikkelen ze zelfvertrouwen en oefenen ze in het omgaan met verschillende perspectieven.

1.3. Basismenu

Het OKVO Basismenu voorziet in een brede en gedegen basis voor cultuureducatie van hoge kwaliteit. Met het Basismenu:

- komen leerlingen gedurende hun gehele basisschoolperiode in aanraking met de disciplines: drama, muziek, dans, cultureel erfgoed, literatuur, beeldende kunst en audiovisueel.
- gaan de leerlingen op bezoek bij alle culturele instellingen in Oss.
- worden de docenten voorzien van kwalitatief hoogwaardig lesmateriaal.
- worden de docenten ondersteund in kennis en inspiratie over cultuureducatie door middel van onderwijsbijeenkomsten.
- wordt aan de vernieuwde kerndoelen van kunst en cultuur voldaan.

Scholen zijn al jarenlang erg tevreden over OKVO (samenwerking, organisatie en uitvoering) en dit jaar is het totale aanbod gemiddeld beoordeeld met een mooie 8,1!

In het OKVO Basismenu is iedere jaargroep gekoppeld aan een eigen kunstdiscipline. Ieder schooljaar bezoeken alle leerlingen in hun kunstdiscipline een voorstelling of expositie bij een van de culturele instellingen of maken zij een erfgoed stadstocht. De voorstelling, expositie en stadstocht zijn voorzien van een OKVO-lesbrief.

De lessen in deze lesbrief zijn praktisch, volgens onderwijskundige principes opgezet en zorgen voor een volwaardig leerproces. Als een school zich inschrijft, wordt de school opgenomen in een groter cultureel netwerk. OKVO maakt deskundigheidsbevordering op het gebied van cultuureducatie mogelijk. Interne cultuurcoördinatoren worden uitgenodigd voor onderwijsbijeenkomsten, waarbij inspiratie en deskundigheid centraal staan.

1.4. Plusmenu

Binnen het Plusmenu hebben de scholen de ruimte om, naast het Basismenu, hun eigen keuzes te maken. Daarvoor bieden de OKVO-instellingen facultatief het Plusmenu aan. Het staat scholen vrij om te kiezen welke delen van het Plusmenu worden afgenomen. Het is ook mogelijk om te kiezen voor een volledig maatwerkproject. OKVO zorgt voor een soepel contact tussen de culturele instelling en de leerkracht om tot een mooi project te komen. Met het Plusmenu:

- komt de leerling in één schooljaar 2x in aanraking met een of meerdere discipline(s).
- de leerkracht heeft keuze uit een waaier van workshops/educatieve programma's.
- de leerkracht kan kiezen voor maatwerk: hierbij staan de wensen van de scholen centraal.
- wordt de mogelijkheid versterkt om de vernieuwde kerndoelen van kunst en cultuur te verdiepen of te verbreden.

2. Vernieuwde kerndoelen

De onafhankelijke OKVO-coördinator is het aanspreekpunt voor zowel scholen als de culturele instellingen. Het programma wordt door educatiemedewerkers van de instellingen ontwikkeld in overleg met leerkrachten en ICC'ers. Lesmateriaal sluit aan bij de kerndoelen van kunst & cultuur en OKVO werkt enkel met professionele kunstenaars en vakdocenten. Hierdoor biedt OKVO een inhoudelijk sterk programma, uitvoerbaar in de praktijk én duurzaam verankerd in Oss.

De vernieuwde kerndoelen kunst & cultuur (SLO, november 2025), zetten in op drie ontwikkelgebieden:

Domein: Artistiek creatief vermogen

Kerndoel 35: De leerling ontwikkelt artistiek creatief vermogen

- A. Creatieve maak- en denkstrategieën
- B. Ontwikkelen van creatieve vermogens
- C. Betekenis geven

Domein: Maken en betekenis geven

Kerndoel 36: De leerling maakt kunstzinnige uitingen

- A. Verbeelden en creëren
- B. Kunstzinnige technieken en vaardigheden

Domein: Meemaken en betekenis geven

Kerndoel 37: De leerling maakt kunst en cultuur mee

- A. Kunst en cultuur actief meemaken
- B. Kunst en cultuur in context

In het domein 'Artistiek creatief vermogen' onderzoekt en waardeert de leerling betekenissen van kunst en cultuur. De leerling leert zijn of haar creativiteit te ontwikkelen door te experimenteren en te spelen met verschillende materialen, technieken en vormen. Tijdens het maakproces verkent de leerling eigen ideeën en laat zich inspireren door kunst, cultuur en het werk van anderen. Daarbij wordt het werk onderzocht, bijgesteld en besproken, zodat inzicht ontstaat in het eigen artistieke proces. De leerling leert vaktaal gebruiken om over kunst te praten, betekenis te geven aan kunst en cultuur, en een eigen mening te vormen en te verwoorden.

In het domein 'Meemaken en betekenis geven' is er aandacht voor het kijken en luisteren naar kunstzinnige uitingen en verdiepen leerlingen zich in de achtergrond van kunst. De leerling

neemt deel aan diverse kunstzinnige en culturele activiteiten en reflecteert op eigen ervaringen en die van anderen. De leerling leert zich individueel en samen met anderen uit te drukken door middel van verschillende kunstvormen, zoals beeldende kunst, muziek, dans, film en theater. Daarbij worden verhalen, ideeën, gevoelens en maatschappelijke thema's verbeeld en toegepast in eigen werk. De leerling ontwerpt, realiseert en herinterpreteert kunstzinnige uitingen, en gebruikt daarbij passende technieken, materialen, gereedschappen en vaardigheden uit diverse kunstdisciplines.

In het domein 'Meemaken en betekenis geven' is er aandacht voor het actief meemaken, beleven en begrijpen van kunst en cultuur, en voor het reflecteren op eigen en andermans ervaringen en op de betekenis van kunst in de samenleving. De leerling neemt actief deel aan verschillende kunstzinnige en culturele activiteiten en reflecteert op zijn of haar eigen ervaringen en die van anderen. Daarbij leert de leerling omgaan met verschillende gebruiken, opvattingen en belevingen, en vergelijkt eigen interesses met die van anderen. Ook verkent de leerling hoe kunst en cultuur zijn ontstaan, hoe tijd en plaats invloed hebben op makers en stromingen, en wat de betekenis en waarde van kunst en erfgoed zijn voor zichzelf en de samenleving.

OKVO vertaalt de kerndoelen naar de praktijk. Leerlingen ervaren kunst in het echt, op plekken waar het gemaakt en gepresenteerd wordt. Ze worden uitgedaagd om te kijken, vragen te stellen, zelf iets te maken en betekenis te geven aan wat ze meemaken. Zo raken kunst en cultuur vanzelf verbonden met andere vakken zoals taal, wereldoriëntatie, geschiedenis en burgerschap. De volledige versie waarin kenmerken, samenhang binnen het leergebied zelf en daarbuiten, toegelicht staan, is te vinden [slo.nl](https://www.slo.nl).

3. Samenstelling bestuur

3.1. Samenstelling en (neven)functies bestuur (d.d. 31-12-2025)

Herman Tibosch (voorzitter)

- Directeur Museum Jan Cunen
- Lid adviescommissie Beeldende Kunst – Het Cultuurfonds

Sjoert Bossers (lid)

- Directeur-bestuurder Theater De Lievekamp

Alice Haverman (secretaris)

- Directeur-bestuurder Muzelinck

Gio van Creij (lid)

- Directeur-bestuurder Noord Oost Brabantse Bibliotheken
- Bestuurslid Compass Maashorst

Mario Lamers (penningmeester)

- Directeur Cultuurpodium Groene Engel
- Bestuurslid Stichting Maatschappelijke Initiatieven Sint Oedenrode
- Bestuurslid Stichting MaakPlaats Oss

4. Doelgroep en aantallen

4.1. Doelgroep

De doelgroep is de leerlingen van alle basisscholen in de gemeente Oss, zowel in het reguliere als speciaal onderwijs.

4.2. Deelnemende scholen

Totaal hebben in het schooljaar 2024-2025 32 van de in totaal 35 scholen uit gemeente Oss deelgenomen aan het OKVO-programma. De Linde werkte in 2024-2025 al samen met Sint Lambertus en is halverwege 2025 gestopt. Hierdoor is halverwege 2025 het aantal scholen verminderd naar 34. De Fonkeling heeft een 1e en een 2e stroming, maar zijn in de organisatie van cultuuronderwijs samengevoegd. Bijna alle scholen namen deel aan het Basismenu en 15 scholen namen ook deel aan het Plusmenu. Een aantal scholen heeft om financiële redenen, veelal vanuit directie opgelegd, alleen voor het Basismenu gekozen.

1	Aventurijn	Oss	Basismenu
2	Het Bakem	Oss	Basismenu
3	De Blinkerd	Oss	Basis- en Plusmenu
4	De Bogaard	Ravenstein	Basis- en Plusmenu
5	Elzeneind	Oss	Basismenu
6	De Fonkeling 1e en 2e stroming	Berghem	Basismenu
7	Hertogin Johanna A	Oss	Basis- en Plusmenu
8	Hertogin Johanna V	Oss	Basismenu
9	HUB	Oss	Basis- en Plusmenu
10	De Kleine weide	Oijen	Basis- en Plusmenu
11	Klimop / de Eiber	Megen	Basis- en Plusmenu
12	Sint Lambertus	Haren	Basis- en Plusmenu
13	De Linde	Macharen	Basis- en Plusmenu
14	De Lockaert	Oss	Basismenu
15	Martinus van Beek, Kentalis	Oss	Basismenu
16	De Meander	Lith	Basismenu

17	De Mettegeupel	Oss	Basismenu
18	Het Molenveld	Berghem	Basis- en Plusmenu
19	Het Mozaïek	Oss	Basismenu
20	Nicolaasschool	Oss	Basis- en Plusmenu
21	De Nieuwe Link	Oss	Basis- en Plusmenu
22	Pius X	Oss	Basismenu
23	't Ravelijn	Ravenstein	Basismenu
24	IKC Regenboog	Oss	Basis- en Plusmenu
25	't Schrijverke	Herpen	Basismenu
26	Sint Antonius	Oss	Basismenu
27	Sint Jozefschool	Lithoijen	Basismenu
28	KC Sterrebos	Oss	Basis- en Plusmenu
29	De Sterrenkijker	Oss	Basismenu
30	De Teugelaar	Oss	Basis- en Plusmenu
31	De Vierheems- kinderen	Deursen- Dennenburg	Basismenu
32	De Wissel	Geffen	Basis- en Plusmenu

4.3. Aantallen met toelichting

Onderstaand een opgave van de aantallen en scholen per schooljaar vanaf 2020-2021. Door Corona geven schooljaren 2019-2020 en 2020-2021 een afwijkend beeld in deelname, met name in deelname aan het Plusmenu. Vanaf het schooljaar 2021-2022 is deelname van scholen weer vergelijkbaar met de perioden ervoor.

	Basismenu 2024-2025	Basismenu 2023-2024	Basismenu 2022-2023	Basismenu 2021-2022	Basismenu 2020-2021 ¹
Deelnemende leerlingen	6571	6963	6979	6744	6529
Aantal scholen	32	33	34	34	32
Percentage van alle scholen Oss	91,4%	91,7%	94,4%	91,9%	91%
Totaal aantal in Oss ingeschreven leerlingen ²	7396	7396	7295	Onbekend	
Percentage van alle leerlingen	89%	94,2%	95,6%		

In het schooljaar 2024-2025 hebben 32 scholen deelgenomen aan het Basismenu van OKVO. Door de samenvoeging van Fonkeling 1e en 2e stroming is het de verhouding van het aantal scholen in gemeente Oss nagenoeg gelijk aan vorig schooljaar.

Het aantal ingeschreven leerlingen volgens de website Scholen op de Kaart wordt onvoldoende geüpdatet waardoor dit aantal ongewijzigd is t.o.v. vorig jaar. Hierdoor is het percentage van aantal deelnemende leerlingen minder betrouwbaar.

	Plusmenu 2024-2025	Plusmenu 2023-2024	Plusmenu 2022-2023	Plusmenu 2021-2022	Plusmenu 2020-2021 ³
Theater	6	12	10	19	4
Muziek	22	37	7	16	8
Dans	21	21	22	23	7
Muziek & Dans	14				
Cultureel erfgoed	3	10	3	5	0
Literatuur	0	0	0	0	0
Literatuur & theater	10				
Beeldende kunst	12	26	28	17	5
Audiovisueel	9	8	6	7	0
Totaal aantal groepen	97	114	76	87	24
Scholen	15	18	13	12	8
Percentage van alle scholen	47%	50%	36,1%	35,3%	25%

De deelname aan het Plusmenu is de afgelopen jaren gestegen en fluctueert, maar de deelname aan het Plusmenu van ongeveer de helft van de scholen is positief, ondanks dat er een aantal scholen hebben aangegeven hun deelname aan OKVO te moeten beperken tot het Basismenu om financiële redenen. De aanmeldingen voor het Plusmenu zijn gericht op het aantal groepen, dit in tegenstelling tot de aanmeldingen voor het Basismenu dat uitgaan van het aantal leerlingen. Er is in het schooljaar 2024-2025 gekozen voor een aantal Plusmenu's waarbij meerdere disciplines zijn samengevoegd. Zo is de samenwerkingen tussen Musem Jan Cunen en de Bibliotheek een succes. De multidisciplinaire workshops worden gewaardeerd door scholen.

¹ Aantallen van 2020-2021 zijn gebaseerd op de aanmeldingen voor OKVO aan het begin van het schooljaar.

² Bron scholenopdekaart.nl

³ Deels vervallen workshops i.v.m. Corona waarvan sommige ingehaald 2020-2021

5. Activiteiten 2024-2025

5.1. Basismenu 2025

Het Basismenu wordt jaarlijks verbeterd aan de hand van de resultaten uit voorgaande evaluaties. Voor elke groep is een beknopte beschrijving van het programma opgenomen, inclusief een toelichting op de bijbehorende lesbrief. Daarnaast is per discipline aandacht voor relevante bijzonderheden. Naast organisatorische aandachtspunten zijn ook opvallende veranderingen in het aanbod benoemd. De feedback van de respondenten is overwegend positief: leerkrachten zijn tevreden over het aanbod, de communicatie en de organisatie door OKVO en de culturele instellingen. Betrokken leerkrachten waardeerden het aanbod met een mooie 8,2 in 2023, een 7,8 in 2024 en opnieuw een sterke 8,1 in 2025, een mooie bevestiging van de blijvende waardering voor OKVO.

5.1.1. Groep 1-2 Theater bij Theater De Lievekamp

- 31 scholen deden mee aan het Basismenu Theater
- 75 groepen in totaal
- 1.762 kinderen kwamen naar de voorstelling 'Het Bananengeschild'

Inleiding; Een koninklijke ruzie over een banaan
"Mogen we nog een keer?" Het mooiste compliment dat je kunt krijgen, vlak na afloop van de voorstelling Het *Bananengeschild*, uit de mond van één van de bijna 1.800 leerlingen van groep 1-2 die dit schooljaar het OKVO Basismenu Theater bezochten. Een kleurrijke theaterervaring vol verwondering en het ontdekken dat een verschil van mening ook iets moois kan opleveren.

Over de voorstelling

In januari en februari 2025 verwelkomden we bijna 1800 kinderen uit groep 1-2 in de Rabo Zaal van Theater De Lievekamp. Het gezelschap *Laros & De Jong Beeldmakerij* stond met *Bananengeschild* voor het eerst in het OKVO Basismenu voor kleuters en verraste met hun kenmerkende mix van verteltheater, humor, beeld en maatschappelijke relevantie.

In deze kleurrijke voorstelling ontvangen een koning en koningin een geheimzinnig pakket met daarin alle kleuren van de wereld. Wanneer zij samen de wereld willen inkleuren, ontstaat ruzie over de kleur van hun lievelingsfruit: de banaan. De koning wil de banaan groen, de koningin geel. Al snel moet het hele rijk partij kiezen en lopen de spanningen hoog op. Met fantasie, humor en kleurrijke beelden laat de voorstelling zien dat verschillen van mening niet alleen voor conflict zorgen, maar juist kunnen leiden tot nieuwe

inzichten en iets moois. Daarmee brengt het gezelschap kinderen op een speelse manier in aanraking met de magie van theater.

Over de lesbrief

De eerste voorstellingen stonden direct na de kerstvakantie gepland en dit vinden scholen onhandig en onplezierig. Daar moeten we een volgende keer niet meer voor kiezen. Vermoedelijk is het percentage docenten dat de lesbrief heeft gebruikt om voor

te bereiden hierdoor gedaald van 97% vorig schooljaar naar 81% dit schooljaar.

De video is echter vaker gebruikt om voor te bereiden; slechts één klas geeft aan de video niet gebruikt te hebben. In de opmerkingen is ook terug te lezen dat de video gewaardeerd wordt.

De lesbrief wordt soms wat te uitgebreid gevonden maar tegelijkertijd vinden docenten het prettig dat ze kunnen kiezen uit de geboden lessen en opdrachten. De voorstelling en de totale beleving van OKVO Basismenu Theater hebben met een dikke 8 goed gescoord.

Bijzonderheden

Vervoersperikelen en gemiste kansen

Niet alles verliep vlekkeloos. Net als voorgaande jaren bleek het organiseren van vervoer een struikelblok voor sommige scholen.

Daarnaast vergat een enkele school het voorstellingsbezoek – zonde, want dat betekent een leeg vak in de theaterzaal. Voor één school konden we een alternatief regelen; voor een andere helaas niet.

De evaluatie met leerkrachten

- 36 keer ingevuld
- 27 scholen wel ingevuld
- 4 scholen niet ingevuld

De online evaluaties geven opnieuw een positief beeld: scholen waardeerden de voorstelling, de beleving én het lesmateriaal.

De voorstelling en het complete Basismenu scoorden aanzienlijk hoger dan vorig schooljaar.

“Er was afwisseling in gesproken taal en visuele aspecten dat maakt het voor onze leerlingen ook aantrekkelijk, wij hebben nl 3/4 anderstalige leerlingen. Veel verschillende vormen schimmenspel, beeld en mooie decorstukken en handpoppen.”

“Ik vond de verhalenlijn vrij moeilijk voor kleuters en niet altijd te begrijpen. De term oorlog werd gebruikt dat vond ik niet relevant voor het stuk. De kinderen werden soms erg druk gemaakt door de manier waarop het gebracht werd. De decorstukken waren wel prachtig.”

“Het thema van het bananengeschil was erg actueel en sluit aan bij de beleving van kleuters. En de ‘rijke’ taal die gebruikt wordt maakt mij blij en is waardevol voor de woordenschat.”

Opmerkingen over de lesbrief, voorbereiding, video en evaluatie:

“Heel duidelijk, erg fijn dat er een filmpje was van de ontvangst. De kinderen wisten nu goed wat ze konden verwachten.”

“Voor NT2-IlIn ook wel te volgen, omdat het visueel was.”

“Het is leuk de kinderen voor te bereiden op het bezoek. Wel zijn er best veel opdrachten in de voorbereiding. Deze zijn niet altijd in te plannen. Daarom maken we een keuze en dat is prima te doen. Fijn dus dat jullie de keuze geven voor een uitgebreide voorbereiding, maar het is op school gewoon niet altijd haalbaar.”

Tot slot

Met Bananengeschil kleurde de wintermaand januari op een vrolijke en theatrale manier in. Voor veel kinderen was het hun eerste ervaring met theater – een belangrijk moment in de cultuureducatie, waarbij beleving, fantasie en interactie centraal stonden.

De zaal

Vorig jaar vond het OKVO Basismenu Theater voor de eerste keer plaats in de Rabo Zaal in plaats van in de Marag Zaal. Dit zorgde voor wat negatieve feedback vanuit de scholen: ze vonden de zaal te groot, te ver weg van de toiletten en de stoelen in de zaal niet geschikt voor kleuters. Dit jaar hebben we echter geen enkele opmerking over de zaal gekregen. Vermoedelijk was het even wennen voor de docenten aan de nieuwe situatie.

5.1.2. Groep 3 Muziek en groep 4 Dans bij Muzelinck

- 31 scholen deden mee aan het Basismenu Dans en Muziek
- 95 groepen in totaal
- 1.896 kinderen kwamen naar de voorstelling 'Kees - (Of de jongen die teveel scheetjes liet)'

Over de voorstelling

Muzikale voorstelling *Kees – (Of de jongen die teveel scheetjes liet)* door Percossa.

Een fantasierijke en muzikale feelgoodvoorstelling over avontuur, angst en de kracht van verbeelding. Kees is vaak alleen thuis, maar verveelt zich geen moment. Met zijn enorme fantasie bouwt hij hutten, verzint hij spannende verhalen en beleeft hij de gekste avonturen. Soms slaan zijn gedachten echter op hol en veranderen gewone geluiden en gesprekken in spannende monsters en mysterieuze gebeurtenissen. Wanneer zelfs zijn kamer ineens niet meer veilig lijkt, gaat Kees op avontuur om zijn angsten te trotseren. Met humor, muziek en een flinke dosis fantasie laat deze voorstelling zien dat angst soms spannend is, maar ook dat er altijd manieren zijn om ermee om te gaan. De voorstelling is erg goed in de smaak gevallen.

Over de lesbrief

De lesbrieven bij de voorstelling *Kees (Of de jongen die teveel scheetjes liet)* boden leerkrachten uit groep 3 en 4 praktische ondersteuning om leerlingen voor te bereiden op de muzikale en dansante voorstelling van Percossa. De lessen sloten aan op thema's als fantasie, angst en expressie en maakten kinderen spelenderwijs vertrouwd met muziek en dans.

Met voorbereidende opdrachten, trailers en video's maakten leerlingen kennis met de voorstelling, de spelers en de combinatie van muziek, bodypercussie en beweging. Kinderen gingen in gesprek over bang zijn, oefenden met ritmes en bodypercussie en leerden samen het lied *Bang* uit de voorstelling. Daarnaast werden creatieve beweegopdrachten gedaan waarbij kinderen hun fantasie en expressie gebruikten.

Na afloop boden de lesbrieven ruimte voor reflectie. Door gesprekken, vragen en het opnieuw uitvoeren van het lied deelden kinderen hun ervaringen en indrukken van de voorstelling. Hierbij stonden beleving, verbeelding en het luisteren naar elkaar centraal.

De lesbrieven ondersteunden leerkrachten in cultuureducatie en versterkten de verbinding tussen theaterbezoek en activiteiten in de klas. Bijna alle leerkrachten maakten geheel of gedeeltelijk gebruik van de lesbrieven.

Bijzonderheden

Positieve waardering voor actieve voorbereiding

Vrijwel alle leerkrachten hebben de lesbrief gebruikt en beoordeelden deze als een waardevolle voorbereiding op de voorstelling. Vooral het gezamenlijk zingen van het lied, de bodypercussie en de actieve opdrachten zorgden voor veel betrokkenheid bij de leerlingen. Leerkrachten gaven aan dat de voorbereiding goed aansloot bij de belevingswereld van de kinderen en praktisch uitvoerbaar was binnen beperkte lestijd.

Aandachtspunten bij organisatie en communicatie

De ontvangst en communicatie rondom de voorstelling werden overwegend positief beoordeeld. Leerkrachten waardeerden de vriendelijke begeleiding, duidelijke instructies en de rustige sfeer tijdens de ontvangst. Wel werden enkele organisatorische aandachtspunten genoemd. Zo zorgden wijzigingen in de planning en het later versturen van lesbrieven soms voor extra afstemming binnen scholen. Daarnaast werd genoemd dat langere wachttijden voorafgaand aan de voorstelling voor sommige groepen veel prikkels opleverden.

De evaluatie met leerkrachten

- 17 keer ingevuld

De voorstelling werd door alle respondenten geschikt gevonden voor de doelgroep en gezien als een geslaagde kennismaking met dans, muziek en theater. De combinatie van humor, interactie, muziek, beweging en bodypercussie sprak sterk aan. Ook de koppeling met thema's als fantasie en angst werd als passend en waardevol ervaren.

Hierbij enkele quotes van leerkrachten:

“Supergave voorstelling, zeer geslaagd.”

“Leerlingen waren voorbereid, enorme betrokkenheid.”

“Interactief, humor, dans, veel muziekinstrumenten.”

“Geweldig, sensationeel, prikkelend.”

“Uitnodigend om door te gaan en meer lessen te bedenken.”

“Voorstelling vlot, snel en niet te moeilijk.”

Vrijwel alle leerkrachten reflecteerden na afloop met hun groep op de voorstelling. Eén leerkracht gaf aan hier door de planning rondom carnaval niet meer aan toegekomen te zijn. Het Basismenu voor Muziek en Dans is in zijn geheel beoordeeld met een gemiddeld rapportcijfer van een 8,5.

5.1.3. Groep 5 Cultureel Erfgoed bij Stadsarchief (HICO)

- 19 scholen deden mee aan het Basismenu Cultureel erfgoed
- XX groepen in totaal
- 673 kinderen deden mee aan de stadstocht in Ravenstein

Over de stadstocht in Ravenstein

Als onderdeel van het OKVO-menu maakten leerlingen samen met het Stadsarchief kennis met cultureel erfgoed in de gemeente Oss. Dit jaar stond Ravenstein centraal. Tijdens een interactieve stadstocht ontdekten leerlingen de geschiedenis van het vestingstadje aan de hand van een speurtocht, monumenten en ontmoetingen met acteurs. De activiteit startte met een introductie en leidde de kinderen vervolgens in groepjes door het centrum van Ravenstein. Onderweg maakten zij kennis met historische plekken, oude ambachten en verhalen uit het verleden. De combinatie van erfgoed, spel en ontdekking zorgde voor een actieve en betekenisvolle kennismaking met cultureel erfgoed. Leuk om te vermelden dat de wethouder Sidney van den Bergh met veel plezier een kijkje nam en zag hoe kinderen kennis maakten met cultureel erfgoed in Ravenstein.

Over de lesbrief

De lesbrief bij de stadstocht Ravenstein bood leerkrachten praktische ondersteuning om leerlingen voor te bereiden op het bezoek aan Ravenstein. In de voorbereidende lessen maakten leerlingen kennis met cultureel erfgoed, kaartlezen en de geschiedenis van Ravenstein. Via opdrachten, een digitale cultuursnack en oefeningen met plattegronden leerden kinderen spelenderwijs kijken naar hun omgeving en ontdekken hoe het verleden nog zichtbaar is in het heden. Tijdens de stadstocht werkten leerlingen in groepjes met een routekaart, vragenblad en

opdrachten. De acteurs zorgden voor een verhalende en speelse aanpak, waardoor kinderen actief betrokken werden bij de geschiedenis van Ravenstein. Ook de monumenten en oude ambachten vormden een waardevolle toevoeging aan het programma.

Na afloop bood de lesbrief ruimte voor reflectie met een creatieve verwerkingsopdracht waarbij leerlingen hun eigen monument mochten ontwerpen. Zo werden de ervaringen uit de stadstocht gekoppeld aan verbeelding, erfgoed en eigen ideeën. De lesbrief droeg bij aan een mooie waardering voor cultureel erfgoed en voor hun eigen omgeving die voor veel kinderen minder bekend was. Vrijwel alle respondenten maakten gebruik van de lesbrief.

De evaluatie met leerkrachten

• 14 keer ingevuld

De activiteit werd zeer positief beoordeeld en kreeg gemiddeld een 8,4. Vrijwel alle respondenten vonden de activiteit goed aansluiten bij de belevingswereld van de leerlingen. Ook gaf iedereen aan dat de verwachtingen van het OKVO-programma waren waargemaakt en dat leerlingen enthousiast terugkwamen van de activiteit.

De lesbrief werd door bijna alle respondenten gebruikt en kreeg gemiddeld een 8,1. Leerkrachten waardeerden vooral de duidelijke uitleg, de aansluiting op de activiteit en de praktische voorbereiding. Alle respondenten gaven aan dat de leerdoelen met behulp van de opdrachten waren behaald.

Hierbij enkele opmerkingen van leerkrachten:

“De acteurs waren een leuke toevoeging aan het programma.”

“Leuk om Ravenstein op deze manier te ontdekken.”

“De monumenten maakten de activiteit extra interessant.”

“De kinderen waren enthousiast en actief betrokken.”

“Een fijne combinatie van erfgoed, speurtocht en ontdekken.”

85,7% van de respondenten vond de activiteit een geslaagde kennismaking met cultureel erfgoed. Daarnaast was 100% tevreden over de deelname vanuit OKVO en werd ook de communicatie vanuit OKVO overwegend positief beoordeeld.

Bijzonderheden

Positieve waardering voor acteurs en interactieve stadstocht

Leerkrachten reageerden enthousiast op de opzet van de stadstocht en de inzet van de acteurs. Vooral de combinatie van buiten leren, erfgoed ontdekken en actief speuren door Ravenstein sprak leerlingen sterk aan. De acteurs werden gezien als een grote meerwaarde binnen het programma en zorgden voor extra betrokkenheid en beleving.

Meer tijd gewenst bij monumenten

Een aantal leerkrachten gaf aan graag meer tijd te hebben gehad bij de monumenten en onderdelen rondom de oude ambachten. Daarnaast werd door één respondent genoemd dat vooraf duidelijker gecommuniceerd mocht worden hoeveel groepjes gemaakt moesten worden voor de stadstocht.

5.1.4. Groep 6 Literatuur bij Bibliotheek Oss

- 29 scholen deden mee aan het Basismenu Literatuur
- 36 groepen in totaal
- 824 leerlingen namen deel aan het schrijversbezoek rond het boek *De superhacker*

Over het bezoek aan de bibliotheek

Dit jaar stond het basismenu literatuur in het teken van het boek *De superhacker* van Annemarie Jongbloed. De leerlingen bezochten de Bibliotheek Oss voor een schrijversbezoek van de auteur van het boek. Tijdens het bezoek vertelde Annemarie Jongbloed over haar schrijverschap, de thema's uit het boek en het ontstaan van het verhaal. Leerlingen kregen daarnaast de mogelijkheid om vragen te stellen en een inklekijte te krijgen in nieuw werk van de schrijfster. Ook werden enkele zelfgeschreven gedichten van leerlingen voorgedragen.

De superhacker vertelt het verhaal van Moos, een meisje dat kan hacken en daarmee terecht komt in een spannend avontuur rondom privacy, technologie en vriendschap. De thema's uit het boek sloten goed aan bij de leefwereld van leerlingen uit groep 6.

Over de lesbrief

De lesbrief bij *De superhacker* bood leerkrachten praktische ondersteuning om leerlingen voor te bereiden op het schrijversbezoek. In vier lessen maakten leerlingen kennis met het boek, de schrijfster en thema's als hacken, privacy, technologie en poëzie. De lessen combineerden leesbevordering met gesprekken, creatieve opdrachten en reflectie.

Tijdens de voorbereidende lessen lazen leerkrachten het boek voor in de klas en gingen leerlingen in gesprek over de inhoud van het verhaal en de personages. Daarnaast leerden leerlingen moeilijke woorden rondom hacken en digitale veiligheid kennen, zoals firewall, privacy en gijzelsoftware. Ook maakten zij zelf een gedicht

in de vorm van een elfje, geïnspireerd op het boek.

Na afloop van het schrijversbezoek bood de lesbrief ruimte voor reflectie. Via gesprekken in de klas blikten leerlingen terug op het bezoek, de opdrachten en het contact met de schrijfster.

De lesbrief ondersteunde leerkrachten in leesbevordering en cultuureducatie en zorgde voor een sterke verbinding tussen het boek, het schrijversbezoek en de lessen in de klas. Vrijwel alle respondenten maakten gebruik van de lesbrief en lazen het boek geheel of gedeeltelijk voor.

Bijzonderheden

Lesbrief vooral gewaardeerd door koppeling tussen lezen en actualiteit

Leerkrachten reageerden positief op de manier waarop de lesbrief actuele thema's als hacken, privacy en digitale veiligheid koppelde aan leesbevordering. Vooral les 1 en 2 werden sterk gewaardeerd. Het boek sloot volgens alle respondenten goed aan bij de beleevingswereld van de leerlingen en werd als toegankelijk, spannend en motiverend ervaren. Ook het werken met moeilijke woorden en gesprekken over online gedrag zorgde voor verdieping in de klas.

Meer verdieping over schrijverschap gewenst

Hoewel het merendeel van de respondenten de lesbrief als meerwaarde zag, kozen sommige leerkrachten ervoor om alleen delen van de lessen te gebruiken. Daarnaast werd genoemd dat het schrijversbezoek voor enkele groepen wat langdradig was en dat sommige leerkrachten graag meer hadden gehoord over het schrijverschap van Annemarie Jongbloed. Ook werd door twee respondenten aangegeven dat een bezoek van de schrijver op school praktischer en duurzamer zou zijn in verband met vervoer.

De evaluatie met leerkrachten

- 12 keer ingevuld

Het schrijversbezoek werd gemiddeld beoordeeld met een 7,7. Leerkrachten omschreven het bezoek als leerzaam, interessant en motiverend voor leerlingen. Vrijwel alle respondenten gaven aan dat het schrijversbezoek de verwachtingen heeft waargemaakt. Ook vonden alle respondenten dat het boek goed aansloot bij de belevingswereld van de kinderen.

De lesbrief werd gemiddeld beoordeeld met een 7,5. Vooral les 1 en 2 werden positief gewaardeerd. Leerkrachten vonden de uitleg van de opdrachten duidelijk en bijna alle respondenten gaven aan dat de leerdoelen met behulp van de lessen zijn behaald.

Hierbij enkele quotes van leerkrachten:

“Interessant! Het voelde alsof ze kennis maakten met een BN’er!”

“Het praten over boeken, expliciet dit boek, een echte schrijver ontmoeten, spreekt tot de verbeelding en werkt motiverend.”

“Wij vinden dit voor dit leerjaar een hele goede lessencyclus en het draagt bij tot leesplezier.”

“Ook de ontmoeting met een echte schrijver van het boek spreekt kinderen aan.”

Na het schrijversbezoek hebben 10 respondenten nog gereflecteerd in de klas. Het OKVO-basismenu Literatuur is in zijn geheel beoordeeld met een gemiddeld rapportcijfer van een 7,8.

5.1.5. Groep 7 Beeldende Kunst bij Museum Jan Cunen

- 21 scholen deden mee aan het Basismenu Beeldende Kunst
- 33 groepen in totaal
- 721 leerlingen namen deel aan het project Kunst met al je zintuigen

Over het bezoek aan het museum

Het Basismenu *Kunst met al je zintuigen* vond plaats op school én in Museum Jan Cunen en sloot aan bij de tentoonstelling *Han Klinkhamer*, van hier. Tijdens het project maakten leerlingen kennis met het werk van kunstenaar Han Klinkhamer, die zich laat inspireren door de natuur langs de Maas. Zijn grote en gelaagde kunstwerken nodigden leerlingen uit om écht goed te kijken en kunst met hun hele lijf te ervaren.

Tijdens het museumbezoek gingen leerlingen samen met twee museumdocenten in gesprek over kunst en onderzochten zij kunstwerken met verschillende zintuigen. Zo bekeken zij schilderijen met silent disco koptelefoons, onderzochten zij welke geur bij een kunstwerk paste en ontdekten zij materialen en technieken van de kunstenaar. Daarnaast gingen leerlingen zelf creatief aan de

slag met een expressieve maakopdracht in de workshopruimte. Ze experimenteerden met een tekenopdracht waarbij houtskool centraal stond.

Over de lesbrief

De lesbrief bij Kunst met al je zintuigen bood leerkrachten praktische ondersteuning bij de voorbereiding, uitvoering en reflectie van het museumbezoek. In drie lessen maakten leerlingen kennis met Museum Jan Cunen, de tentoonstelling en het werk van Han Klinkhamer. Daarbij stonden kijken, onderzoeken, reflecteren en ervaren centraal.

In de voorbereidende les maakten leerlingen kennis met de werking van een museum, het begrip kunst en de kunstenaar Han Klinkhamer. Via filmpjes, gesprekken en opdrachten werden leerlingen voorbereid op het museumbezoek en leerden zij vragen stellen over kunst en kunstenaarschap.

Na afloop van het museumbezoek bood de lesbrief ruimte voor reflectie en een creatieve verwerkingsopdracht. Leerlingen ontwierpen hun eigen miniatuurtentoonstelling over zichzelf en dachten na over welke beelden, teksten en objecten iets vertellen over hun identiteit en interesses. Vrijwel alle respondenten maakten gebruik van de lesbrief en waardeerden vooral de duidelijke uitleg, de overzichtelijke opbouw en de praktische opdrachten die aansloten op het museumbezoek.

De evaluatie met leerkrachten

• 15 keer ingevuld

Het project Kunst met al je zintuigen werd gemiddeld beoordeeld met een 8,2. Alle respondenten gaven aan dat hun klas een leuk museumbezoek heeft gehad. Vooral de afwisseling tussen luisteren en doen, de actieve opdrachten en de aandacht voor meerdere zintuigen werden positief benoemd.

De voorbereidende les werd beoordeeld met een 7,8. Leerkrachten vonden de les duidelijk, goed uitvoerbaar en passend bij het denkniveau van de leerlingen. Het museumbezoek en de ontvangst kregen gemiddeld een 8,2 en de afsluitende reflectie- en maakles werd beoordeeld met een 7,4.

Hierbij enkele quotes van leerkrachten:

“Er was veel te beleven voor de kinderen en meerdere intelligenties kwamen aan bod.”

“De kinderen hebben zich verwonderd over de schilderijen en de materialen.”

“Het is mooi om eens buiten hun comfortzone te stappen.”

“Mooie expressieve opdracht, goed voor focus.”

“Veel info, goede links en mooie opbouw lessen.”

“Net en overzichtelijk.”

Over het algemeen waren de leerkrachten tevreden tot zeer tevreden over de aansluiting op de kerndoelen van kunstzinnige oriëntatie. Daarnaast waren alle respondenten het erover eens dat het programma een geslaagde kennismaking was met de discipline beeldende kunst.

Bijzonderheden

Enthousiasme over zintuiglijke kunstbeleving

Leerkrachten reageerden enthousiast op de afwisseling tussen kijken, luisteren, voelen, ruiken en zelf maken. Vooral het inzetten van verschillende zintuigen werd als vernieuwend en aansprekend ervaren. Ook de balans tussen luisteren, gesprek en actieve opdrachten werd sterk gewaardeerd.

Meer deelname aan reflectieopdracht door meegegeven materiaal

De afsluitende les werd dit jaar vaker uitgevoerd dan voorgaand jaar. Mogelijk heeft het meegeven van materialen voor de reflectie- en maakopdracht hieraan bijgedragen. Tegelijkertijd bleef tijdgebrek voor sommige leerkrachten een reden om onderdelen van de lessen niet volledig uit te voeren.

5.1.6. Groep 8 Audiovisueel bij Groene Engel

- 24 scholen deden mee aan het Basismenu Audiovisueel
- 34 groepen in totaal
- 705 leerlingen bezochten het animatiefilmprogramma bij Groene Engel

Over de activiteit

In het basismenu voor groep 8 maakten leerlingen kennis met de discipline audiovisueel tijdens een animatiefilmprogramma bij Groene Engel. Tijdens het programma kregen leerlingen uitleg over de basiselementen van film, zoals verhaal, acteren, camera en geluid. Daarna bekeken zij verschillende korte animatiefilms zonder dialoog, waarbij de kracht van beeldtaal centraal stond.

Tussen de films door gingen de educatiemedewerkers van Groene Engel met de leerlingen in gesprek over thema's, technieken en de betekenis van beeld en geluid. Daarbij werd gebruikgemaakt van fragmenten en making-ofvideo's. Een vast onderdeel van het programma was dat leerlingen zelf achtergrondgeluiden maakten bij een animatiefilm. Zo ontdekten zij op een actieve manier hoe belangrijk geluid en timing zijn binnen film.

Over de lesbrief

De lesbrief bij het animatiefilmprogramma bood leerkrachten praktische ondersteuning om leerlingen voor te bereiden op het bezoek aan Groene Engel. In de voorbereidende lessen maakten leerlingen kennis met animatiefilm, beeldtaal, verhaalopbouw, karakters en geluidseffecten. Daarnaast leerden zij verschillende animatietechnieken kennen, zoals stop motion en 2D-animatie.

Via creatieve opdrachten bedachten leerlingen zelf een einde aan een verhaal, ontwierpen zij een eigen karakter en experimenteerden zij met geluiden bij filmfragmenten. De lessen konden worden afgesloten met het

maken van een eigen animatie of het schrijven van een recensie over één van de bekeken films.

De lesbrief werd door 71% van de respondenten gebruikt. Alle leerkrachten die ermee werkten vonden dat de opdrachten en voorbereiding een duidelijke meerwaarde gaven aan de beleving van het animatiefilmprogramma.

Bijzonderheden Verschillende meningen over de filmkeuze

Leerkrachten reageerden wisselend op de gekozen animatiefilms. Een aantal scholen vond dat de films goed aansloten bij de belevingswereld van groep 8 en waardeerde de afwisseling in thema's en stijlen.

Andere leerkrachten vonden dat niet alle filmpjes even passend waren voor deze leeftijdsgroep. Wel werd meerdere keren genoemd dat de selectie beter aansloot dan in voorgaande jaren.

Veel enthousiasme over zelf geluid maken

Voor de actieve onderdelen vielen goed in de smaak bij de leerlingen. Het zelf maken van achtergrondgeluiden bij een filmfragment zorgde voor veel plezier, enthousiasme en betrokkenheid. Ook de combinatie van films kijken, samen praten over beeld en geluid en uitleg krijgen over filmtechnieken werd als leerzaam en afwisselend ervaren. Leerlingen ontdekten op een speelse manier hoeveel invloed geluid en beeld hebben op een verhaal.

De evaluatie met leerkrachten

• 7 keer ingevuld

Het animatiefilmprogramma werd gemiddeld beoordeeld met een 6,6. Leerkrachten waardeerden vooral de afwisseling in thematiek, de aandacht voor beeldtaal en de actieve onderdelen binnen het programma.

De lesbrieven kreeg gemiddeld een 7,6. Leerkrachten vonden de opdrachten duidelijk en bruikbaar als voorbereiding op het bezoek aan Groene Engel. De communicatie en organisatie rondom het bezoek werden overwegend positief beoordeeld.

Hierbij enkele quotes van leerkrachten:

“De gekozen filmjes zijn altijd leuk. Goede afwisseling in thematiek.”

“De films sloten dit jaar beter aan bij de belevingswereld van de leerlingen.”

“Ze vonden vooral het geluid produceren bij de laatste film erg leuk.”

“Het programma bood mooie gesprekken over beeld en geluid.”

71% van de respondenten gaf aan dat het animatiefilmprogramma voldeed aan de verwachtingen van het OKVO Basismenu. Daarnaast vonden alle respondenten dat leerlingen door het programma iets hebben geleerd over audiovisuele vormgeving, beeldtaal en animatiefilm.

5.2. Plusmenu

Het OKVO Plusmenu vormde ook in 2024-2025 een waardevolle aanvulling op het Basismenu en bood scholen de mogelijkheid om cultuureducatie verder te verdiepen of te verbreden. Het aanbod van de culturele instellingen was divers en bood ruimte voor maatwerk, afgestemd op de wensen van scholen. Daarnaast waren er verschillende projecten waarbij culturele instellingen samenwerkten. Net als voorgaande jaren maakte een groot deel van de scholen gebruik van het Plusmenu: 47% van de scholen schreef zich in.

Opvallend daarbij was dat deels andere scholen deelnamen dan in eerdere jaren.

Het Plusmenu had een flexibele opzet en kende geen vaste lesbrieven. Activiteiten werden in onderling overleg tussen scholen en instellingen ingepland. De inventarisatie van de inschrijvingen liep gelijktijdig met de aanmeldingen voor het Basismenu, zodat er al vroeg in het schooljaar zicht was op de behoeften vanuit het onderwijs. Hierdoor konden culturele instellingen hun aanbod beter afstemmen op actuele vragen vanuit scholen. De activiteiten van het Plusmenu werden door iedere instelling op eigen wijze uitgevoerd en zijn daarom niet meegenomen in dit jaarverslag..

5.3. Onderwijsbijeenkomsten 2025

5.3.1. Vernieuwde opzet onderwijsbijeenkomsten

In 2025 is OKVO gestart met een vernieuwde opzet van de onderwijsbijeenkomsten voor ICC'ers en leerkrachten. Naast de jaarlijkse inspiratiebijeenkomst werd gewerkt aan een ondersteunend programma dat beter aansluit op de praktijk van scholen en de inhoud van het Basismenu. Daarbij ligt de focus meer op voorbereiding, kennisdeling en praktische toepasbaarheid binnen de klas. Met deze nieuwe aanpak wil OKVO scholen nog gericht ondersteunen bij de koppeling tussen cultuurbezoek en onderwijs.

5.3.2. Inspiratiebijeenkomst Dans

Op 20 november 2025 organiseerde OKVO een inspiratiebijeenkomst rondom de discipline Dans. Deze bijeenkomst was gericht op ICC'ers en geïnteresseerde leerkrachten en kwam tot stand in samenwerking met dansgezelschap Introdans. Samen werd gekeken hoe dans op een toegankelijke en praktische manier een plek kan krijgen binnen het onderwijs. Daarbij stond niet alleen de kunstdiscipline zelf centraal, maar vooral ook de vertaalslag naar de dagelijkse onderwijspraktijk. Vanuit de voorbereiding werd bewust gekozen voor een interactieve bijeenkomst waarin deelnemers zelf konden ervaren hoe dansopdrachten werken en hoe deze gekoppeld kunnen worden aan andere onderdelen van het lesprogramma.

Tijdens de workshop gingen leerkrachten actief aan de slag met korte opdrachten, werkvormen en gespreksoefeningen die direct toepasbaar zijn in de klas. Door het samen uitvoeren en bespreken van de opdrachten ontstonden waardevolle gesprekken over de inzet van dans binnen verschillende groepen, de wensen van scholen en mogelijke drempels die leerkrachten ervaren.

Als aanvulling ontwikkelde OKVO een uitgebreide hand-out met concrete werkvormen, inspiratie en praktische handvatten voor dans in de klas. De bijeenkomst werd inhoudelijk als sterk ervaren: praktisch, inspirerend en direct bruikbaar voor leerkrachten. Hoewel het aantal aanmeldingen beperkt bleef, waren de deelnemers erg enthousiast over de kwaliteit en toepasbaarheid van de bijeenkomst. De positieve reacties bevestigden de waarde van deze vorm van verdieping en ondersteuning binnen cultuureducatie. OKVO wil de onderwijsbijeenkomsten daarom blijven doorontwikkelen en de komende jaren verder versterken.

5.3.3. Online OKVO-sparsessies

Nieuw in 2025 waren de online OKVO-sparsessies per discipline en per culturele instelling. Deze korte online bijeenkomsten sluiten aan op de planning van het Basismenu en worden steeds op twee momenten in dezelfde week aangeboden, zodat leerkrachten flexibel kunnen aansluiten. Tijdens de sparsessies presenteren culturele instellingen hun programma en de bijbehorende lesbrieven en worden leerkrachten voorbereid op het cultuurbezoek en de lessen in de klas. Daarnaast is er ruimte voor vragen, het delen van ervaringen en praktische tips vanuit de instellingen. Omdat een deel van deze nieuwe opzet doorloopt in 2026, worden de online sparsessies in dat jaar verder geëvalueerd.

6. Communicatie en profilering

6.1 Social media en zichtbaarheid

In 2025 heeft OKVO extra ingezet op het versterken van de zichtbaarheid en communicatie richting scholen, ICC'ers en samenwerkingspartners. Aanleiding hiervoor waren de evaluaties in de zomer van 2025, waaruit naar voren kwam dat er behoefte is aan meer structurele en herkenbare communicatie over het aanbod, de activiteiten en de waarde van OKVO. Als vervolg hierop is gestart met een vaste social media-aanpak waarbij het uitgangspunt is om wekelijks zichtbaar te zijn met minimaal één bericht.

De social media-aanpak wordt ontwikkeld in samenwerking met de communicatieafdelingen van de culturele instellingen en de OKVO-coördinator. Daarbij wordt niet alleen aandacht besteed aan het promoten van activiteiten, maar ook aan het delen van praktijkvoorbeelden, sfeerbeelden, lesinhoud en de meerwaarde van cultuureducatie binnen het onderwijs. Met deze gezamenlijke aanpak wil OKVO de herkenbaarheid van het programma vergroten en scholen beter meenemen in alles wat er binnen het culturele netwerk van Oss gebeurt.

6.2 Ontwikkeling folder 'De kracht van OKVO'

Naast de inzet op social media is in 2025 gewerkt aan de ontwikkeling van de folder De kracht van OKVO. Deze folder kwam tot stand in samenwerking met culturele instellingen, intermediairs, bestuur en gemeente en heeft als doel om scholen en partners helder inzicht te geven in wat OKVO is en welke waarde het programma biedt voor het onderwijs. Daarbij stond niet het aanbod van afzonderlijke instellingen centraal, maar vooral de vraag: wat is voor scholen van belang?

In de folder worden de missie en visie van OKVO toegelicht en wordt uitgelegd hoe het Basismenu en Plusmenu bijdragen aan duurzaam cultuuronderwijs in Oss. Daarnaast is aandacht voor thema's als gelijke kansen, samenwerking tussen onderwijs en culturele instellingen, professionele kwaliteit en de aansluiting op de vernieuwde kerndoelen kunst en cultuur. Ook wordt toegelicht hoe OKVO scholen ondersteunt met lesmateriaal, organisatie en voorbereiding van cultuurbezoeken.

Om de herkenbaarheid van OKVO verder te versterken werd voor de folder ook een nieuwe slogan ontwikkeld: kunst en cultuur – verkennen en beleven – voor ieder kind. De folder werd fysiek verspreid onder alle ICC'ers, schooldirecties, de gemeente en samenwerkende partners. Daarnaast ontvingen ook leerkrachten de folder tijdens de uitvoering van de OKVO-programma's. Deze verspreiding loopt door in 2026 tijdens de uitvoering van schooljaar 2025-2026, zodat de informatie breed beschikbaar blijft binnen het onderwijsveld.

6.3 Voorbereiding 50-jarig jubileum OKVO

In 2025 is binnen OKVO alvast vooruitgekeken naar het 50-jarig jubileum in schooljaar 2027-2028. De wens is om deze bijzondere mijlpaal samen met de culturele instellingen en het onderwijsveld zichtbaar en betekenisvol te vieren. Het jubileum biedt een belangrijk moment om extra aandacht te geven aan de kracht en waarde van OKVO: al bijna vijftig jaar maken kinderen in de gemeente Oss kennis met kunst, cultuur en hun eigen culturele omgeving. Daarnaast onderstreept het jubileum de langdurige samenwerking tussen onderwijs en culturele instellingen en het belang van cultuureducatie binnen de ontwikkeling van kinderen. Binnen het bestuur is besproken om hiervoor extra budget vrij te maken, zodat in 2026 de eerste plannen verder kunnen worden uitgewerkt voor een bijzondere jubileumviering voor scholen en leerlingen in de gemeente Oss.

7. Financiën

7.1. Jaarrekening 2025

Jaarrekening 2025 OKVO

	realisatie 2025		begroting 2025		realisatie 2024	
Resultaten Rekening						
4011 representatie	20		100		67	
4020 publiciteit			600		0	
4090 overig bestuurs			75		0	
4100 huur gebouw			0		0	
4280 advieskosten derden			0		0	
4290 overige personeelskosten			200		39	
4296 personeel	25.633		23.400		20.707	
4310 drukwerk/porti	2.626		1.200		971	
4350 bank	280		275		266	
4383 verzekeringen	224		250		224	
4390 overig admin	10.430		125		95	
4530 kantoorbenodigdheden	18					
4560 advieskosten	900					
4590 autom.	913		1.000		3.316	
4600 budget uitvoerder	129		1.250		0	
4601 betalingsverschillen		2	0			2
7005 okvo uitgaven basismenu	47.200		57.000		58.676	
7005 okvo uitgaven plusmenu	9.206					
7009 deskundigheidsbevordering	167		1.500		1.067	
8020 project basismenu		34.649		49.591		51.960
8020 project Plusmenu		7.595				
8250 doorberekende pers.kosten				0		0
8500 renteopbrengsten		598		400		737
9000 subsidie		40.877		40.877		39.121
9100 baten/lasten voorgaand						
	97.746	83.721	86.975	90.868	85.428	91.820
Resultaat	-14.025		3.893		6.392	
	83.721	83.721	90.868	90.868	91.820	91.820

	2025 per 31-12-2025		2024 per 31-12-2024		2023 per 31-12-2023	
Balans						
0610 Eigen vermogen		91.422		85.030		87.891
resultaat vorig jaar						
resultaat lopend jaar		-14.025		6.392		-2.861
1163 betaalrek	49.989		51.093		37.326	
1164 spaarrek	47.391		46.712		46.654	
1300 debiteuren			0			
1350 transitorische activa	598		679			
1526 afdracht BTW		2.494	1.303		2.980	
1600 crediteuren		16.403		0		0
1800 transitorische passiva		1.684		8.365		1.930
2000 kruisposten						
	97.978	97.978	99.787	99.787	86.960	86.960

7.2 Toelichting bij Jaarrekening 2025 Stichting OKVO

We sluiten boekjaar 2025 af met een negatief resultaat van €14.025,-. De gemeentelijke subsidie is door indexatie wat hoger geworden, doch de projectinkomsten zijn gedaald. Dat heeft enerzijds te maken met minder deelnemers en anderzijds met een correctie op BTW-tarieven (in relatie tot verantwoording CMK-4 gelden).

Met ingang van seizoen 2025- 2026 zijn de tarieven per instelling verhoogd naar 6000,- en de bijdrage voor lesbrieven naar 900,-. De bedragen worden vanaf nu jaarlijks geïndexeerd conform de CPI-index. Het valt te voorzien dat daarmee het opgebouwde eigen vermogen de komende jaren zal dalen, hetgeen volledig verantwoord is. Daarnaast wordt er een reserve opgebouwd om extra mogelijkheden te creëren voor het jubileumjaar in 2028.

Er zijn nieuwe folders gedrukt waardoor de kosten voor drukwerk/porti zijn gestegen. Op andere gebieden zijn de publiciteitskosten gedaald.

De overige administratiekosten (in combinatie met de advieskosten) zijn sterk gestegen vanwege een nabetaling aan de belastingdienst (BTW). Daadwerkelijke betaling heeft plaatsgevonden in de eerste week van 2026, hetgeen zichtbaar is in het saldo crediteuren. In 2026 volgen nog naheffingsaanslagen voor een bedrag van ca 35K.

Het bestuur van OKVO heeft een BTW deskundige om advies gevraagd, waarvan een deel van de kosten in 2025 worden verantwoord (900,-). Op basis van dit advies is de BTW administratie gedetailleerder ingevoerd en worden Basismenu en Plusmenu nu apart weergegeven in het overzicht.

In 2024 waren de transitorische passiva hoog door een nagekomen factuur van een uitvoerende instantie, voor zowel de verzorging van het basismenu als het plusmenu. Eind 2025 is hier geen sprake van en zijn de passiva weer op het niveau van eind 2023.

Het vrij besteedbare vermogen bedraagt na vermindering met het negatieve resultaat per 31.12.2025: €77,397,-. Vooruitlopend op 2026 melden we nu al dat het vermogen verder zal afnemen door naheffingen van de belastingdienst.

Namens het bestuur van Stichting OKVO

Mario Lamers
Penningmeester.
Mei 2026

De kracht van OKVO

OKVO brengt leerlingen in contact met kunst en cultuur op de plekken waar deze echt tot leven komen: Theater De Lievekamp, Muzelinck, Bibliotheek Oss, Museum Jan Cunen, Cultuurpodium Groene Engel en het Historisch Informatie Centrum Oss (Stadsarchief).

Op maat gemaakte lessen sluiten aan bij de vernieuwde kerndoelen en dragen bij aan creativiteit, persoonsvorming, burgerschap en sociaal-emotionele ontwikkeling.

Leerkrachten worden ontzorgd dankzij goede communicatie, duidelijke planning en kant-en-klaar lesmateriaal dat flexibel inzetbaar is. Met een heldere organisatie, lage kosten en begeleiding waar nodig, helpt OKVO scholen om cultuuronderwijs structureel en betekenisvol vorm te geven.

Missie

OKVO biedt alle kinderen in de gemeente Oss de kans om kunst en cultuur te ervaren in hun eigen leefomgeving. Niet alleen om kunst te zien of horen, maar om het daadwerkelijk te ondergaan in de theaters, het museum, de ateliers, archieven of op andere plekken waar verhalen verteld worden. Door de samenwerking tussen lokale instellingen en het onderwijs maakt OKVO cultuur toegankelijk voor iedereen. Het programma draagt zo actief bij aan gelijke kansen, creatieve ontwikkeling en persoonlijke groei.

Visie

Kunst en cultuur zijn een essentieel onderdeel van de ontwikkeling van kinderen. Het zijn geen extraatjes. Kunst leert kinderen anders kijken, luisteren en denken. Door het op locatie te beleven, stappen leerlingen uit hun klas in een wereld van verwondering, expressie en betekenis. OKVO versterkt niet alleen de artistieke vaardigheden van kinderen, maar ook hun sociaal-emotionele ontwikkeling. Ze leren reflecteren op zichzelf, anderen en de samenleving. Zo bouwen ze aan verbeeldingskracht, ontwikkelen ze zelfvertrouwen en oefenen ze in het omgaan met verschillende perspectieven.

OKVO

Raadhuislaan 18, 5341GM Oss

info@okvo.nl | www.okvo.nl

